

су очували и тип, и начин живота, и обичаје, па и језик; арнаутски говоре врло слабо и покварено. Поред земљорадње велику пажњу обраћају сточарству, нарочито коњарству. Много, се занимају, поглавито зими, неком врстом домаће индустрије, која се састоји у особитој изради коњске опреме, корбача табакера, све од коже. Читава школа овога рада развијена је код њих.

5. И код Срба и код Арнаута *систем задруге* је потпуно развијен. Број чланова је, често пута, врло велики. У Обрињу задруга Јакуповића броји осамдесет, а у Прекази задруга Шабанова шесет три члана. Задруге са 30—40 чланова честе су, а са 20—30 чланова обичне су задруге.

Мирко Поповић.

СТАТИСТИКА.

РЕЗУЛТАТИ ПОПИСА ЖИТЕЉСТВА У ХРВАТскоЈ И СЛАВониЈИ ГОДИНЕ 1910.

Хрватска и Славонија имале су 1910. год.: 2,621.954 житеља, тако да пораст у десет година (1900.—1910.) износи 205.650 или 8·5%. По *жупанијама* били су овако подијељени:

	апс. број	пораст у %	на 1 км ²
Лика-Крбава	204.710	— 2·2	33·0
Модруш-Ријека	231.654	1·4	47·5
Загребачка	515.014	7·2	72·8
Вараждинска	293.612	10·1	120·3
Беловарска	332.592	9·6	65·6
Пожешка	265.272	15·7	53·8
Вировитичка	241.042	10·5	50·1
Сријемска	397.103	8·3	58·3
град Загреб	79.038	29·6	1179·7
„ Вараждин	13.398	3·6	200·0
„ Осиек	31.388	25·9	550·6
„ Земун	17.131	13·6	305·8
<i>Заједно</i>	<i>2,621.954</i>	<i>8·5</i>	<i>61·6</i>

С обзиром на спол житеља било је у Хрв. Слав. год. 1910.:

мушких : 1,282.398 а женскиња : 1,339.556

тако да на 1000 мушких долази 1045 женскиња, док је год. 1900. долазило само 998 женскиња. Пораст женскиња дакле био је врло знатан у ових десет година. Сва четири града (Загреб, Вараждин, Осиек и Земун) па и жупанија сријемска имаду више мушкараца него женскиња, док је обрнуто у осталим жупанијама.

По вјери било је год. 1910.:

	католика	православних	евангелика	жидова	других
апс. број	1,895.425	653.184	51.707	21.231	407
у %	72·3	24·9	2·0	0·8	0·0

По материнском језику :

	срп.-хрв.	словен.	чешки	словачки	русински	пољски
апс. број	2,283.309	15.776	32.376	21.613	8.317	2.312
	бугарски	маџарски	њемачки	талијански	остали	непозн.
апс. број	321	105.948	134.078	4.138	13.734	32

Постотни развитак житељства по матер. језику био је

	1880.	1890.	1900.	1910.
срп.-хрв.	90.5	88.0	87.0	87.1
словенски	1.0	0.9	0.8	0.8
чешки	0.8	1.2	1.3	1.2
словачки	0.5	0.6	0.7	0.8
русински	0.2	0.2	0.2	0.3
маџарски	2.2	3.1	3.8	4.1
њемачки	4.4	5.4	5.6	5.1
остали	0.4	0.6	0.6	0.6

Постотак Хрвата и Срба био је пао у 20 година 1880 до 1900 за 3·5%, док се год. 1910. незнатно (за 0·1%) повишио. Знатан је прираст Маџара: од 2·2% на 4·1% у 30 година. Пазимо!

По писмености (жители преко 6 година живота) било је

год. 1900. : 44·4% писмених
„ 1910. : 52·6% „

Пораст је дакле знатан у ових 10 година : за 8·2%. Најмање писмених има у жупанији личко-крбавској : 25·1%, а највише у жупанији сријемској (без обзира на градове): 66·6%. Загреб има 83·9% писмених.

А. Гавац.

СРПСКО СТАНОВНИШТВО У ВАРОШИМА УГАРСКЕ.

Управитељ пештанског статистичког уреда, унив. проф. др. *Гусџав Туринг*, издао је 1912 год. статистички годишњак мађарских вароши.¹ Ова књига је важна и за нас, већ из разлога што смо суседи Угарске, а нарочито, што у њој има драгоцених података и о кретању српског становништва у угарским варошима. У њој се цифрама износи живот мађарских вароши за последњих 30—40 година. Ко ове цифре ра-

¹ *Dr. Thirring Gusztáv, A magyar városok statisztikai évkönyve I. évfolyam. Budapest. 1912. стр. 158—1686. Цена 20 круна.*